

't ROS BIEKE

Een uitgave van de Koninklijke Imkervereniging De Rosse Bie v.z.w.

Jaargang 46 nr.1

januari – februari 2022

Verantw. Uitgever : H. Braet

Oude dijk 35

2300 Turnhout

Inhoud

Nieuwjaarswensen van de voorzitter

Van de bestuurstafel

Bijenmarkt 2022

Hernieuwing Lidgelden

A-B-C-D leden

Gezegde

Te noteren

Ledenvergaderingen.

Activiteiten 2022 (met corona voorbehoud)

Alergie voor wespen – en bijengif

Belgisch onderzoek op . . . in bijenwas

Welke planten in de buurt van een bijenhal

Uitnodiging : Algemene ledenvergadering

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Afbeeldingen

Honingbij op geranium

Honingbij op Lonicera fragrantissima

Honingbij op Allium senescens

Honingbij op Klimhortensia

Honingbij op Skimmia ♂

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Overname van artikels is toegestaan mits schriftelijke toelating.

Nieuwjaarswoordje van de voorzitter.

2021 is voorbij gekropen (ipv. gevlogen). Door Corona zijn we beperkt in onze vrijheden en onze activiteiten werden tot een minimum beperkt. Velen onder ons verloren ergens wel een geliefde of werden zelf door deze ziekte geplaagd. Onze bijen volgden deze trend, door het natte en koude voorjaar floreerden zij niet als andere jaren en zelfs de zomer, met weinig zonnige dagen kon dit nog goed maken. Het gevolg laat weinig goeds voorspellen bij de inwintering van onze bijenvolkeren. Zelf heb ik nu reeds meer uitval dan andere jaren en er bereiken mij berichten dat dit bij meerdere imkers zo is. Tot zover 2021, een jaar dat we achterlaten en afsluiten om nooit meer weer te keren.

2022 De opkuis van de gestorven volkeren, het smelten van oude raten en het reinigen bodems is deels gedaan en we kunnen terug aan de slag met het herwinnen van waswafels, aanschaf nieuw materiaal ...

Nog een dikke maand wachten en de oude winterbijen gaan bij zonnige dagen kun kopje buitensteken om op verkenning te gaan naar het stuifmeel en nectar van de bloeiende bloesems van hazelaar, els, krokus en wilg.

Voor 2022 hopen we op een uitbreiding van onze bijenvolkeren, een goede honingopbrengst maar vooral een goede gezondheid.

In naam van het bestuur doe ik nog de beste debeste wensen voor het nieuwe 2022 jaar.

Toon Jacobs

Nieuws van de bestuurstafel

Bijenmarkt 2022

Na twee jaar onderbreking door de coronatoestanden willen wij het inrichten van de bijenmarkt terug organiseren op **zondag 24 april** in de Heischuur.

Dit zal enkel ook maar mogelijk met de hulp van onze leden.

Vandaar mijn oproep naar helpende handen om de organisatie mogelijk te maken.

Voor volgende taken kunnen we je hulp gebruiken:

- Keukenhulp (pannenkoeken, afwas van koffietassen)
- Garçons
- Klaarzetten en opruimen tafeltjes en stoelen
- Noteren van namen, adres van kopers bijenvolkeren
- Controle en plaatsing van de aangeboden bijenvolkeren
- Controle en afleveren van de gekochte volkeren aan de kopers
- Hulp bij plantenruil

Leden helpers krijgen 5 consumptiebonnen als tegenprestatie.

Indien we op uw hulp kunnen rekenen verwittig of mail dan één van de bestuursleden.

T.J.

Hernieuwing lidgelden voor 2022

We zijn dit nieuwe jaar 2022 op “coronawijze” begonnen. Men kan moeilijk zeggen dat alle regels duidelijk zijn echter een ding is wel zeker : het zal weer geld kosten.

Wij hopen dat u ondanks de gedwongen verminderde activiteiten toch onze vereniging blijft steunen.

Hieronder vindt je de verschillende aansluitmogelijkheden:

- **VBI:** Vlaams Bijeninstituut; **KonVIB:** Koninklijke Vlaamse Imkersbond; **APIF:** Antwerpse Provinciale Imkers Federatie (vroeger : AVIB)

	Aangesloten bij:	ontvangt	betalen
A- lid	VBI + Rosse Bie	Bee TV ...+ verzekering + RB digitaal	30 *
B- lid	KonVIB + APIF + Rosse Bie	Maandblad KonVIB + verzekering + RB digitaal	28
C- lid	VBI + Rosse Bie	BeeTV ... geen verzekering + RB digitaal	20 *
D- lid	Rosse Bie	RB digitaal	5

De Rosse Bie **BE24 9731 1250 1038**

* **Optie:** A en C-leden aangesloten bij het VBI die ook het maandblad van de KonVIB willen ontvangen dienen **12 €** extra te betalen en vermelden in de mededeling “*naam + A of C lid + maandblad*”

- Leden met adres in België die het Ros Bieke per post willen ontvangen betalen 6 € extra en vermelden in mededeling: “*naam + A,B,C of D-lid +RB*”
- **B-Leden met adres in Nederland** betalen 38 €. Indien zij het RB per post (= 14 €) willen ontvangen betalen zij 52 €.

- B-leden die het maandblad digitaal wensen te raadplegen hebben die mogelijkheid via een login maar de bijdrage is hetzelfde (28€) en het maandblad is niet te downloaden.
- Meer gedetailleerde info over de ledenformules van de VBI-leden is te vinden via:
Vlaams Bijeninstituut vzw - Lid worden van het VBI ?

Lidgelden storten op rekening BE24 9731 1250 1038

met mededeling: naam , A, B, C of D-lid

+

eventuele extra's (maandblad en / of RB per post)

Duidelijk aangeven voor welk lidmaatschap u kiest !

Gezegde

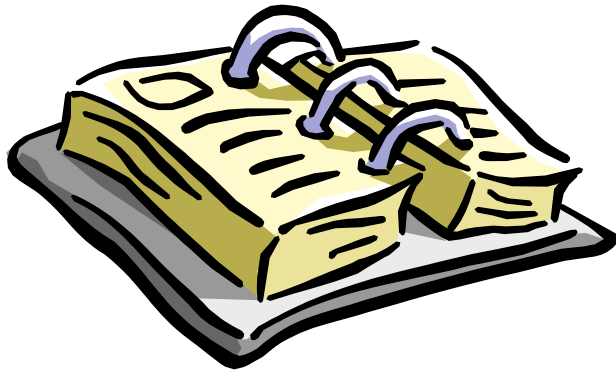
*Die met de honing omgaat,
hem blijft altijd wat
aan de vingers hangen.*

- Men neemt altijd iets over van de goede of slechte kwaliteiten van diegenen met wie men omgaat.
- Of
- Van de geboden gelegenheid maakt iedereen gebruik.

TE NOTEREN

Tip:

Om het niet te vergeten,
Noteer nu op uw kalender
en / of agenda.

De normale activiteiten blijven uitvoeren, is in deze tijd door de nu al overbekende “Corona” geen sinecure. Wij trachten wijzigingen zo nauwkeurig mogelijk in te plannen maar bij onverwachte wijzigingen worden alle leden per email (indien bij ons gekend) verwittigd.

Op donderdag 4 januari 2022 om 19.30 uur : De ledenvergadering
in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout hebben we ook reeds moeten afluisteren dit belooft geen vrolijke opstart voor ons volgende werkjaar.

Maar we geven het niet op we zullen trachten zodra het kan alle zaken terug op te nemen

Op donderdag 10 februari 2022 om 19.30 uur :
in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout.

Algemene Ledenvergadering : (volgens vzw-wetgeving)

met o.a.: Activiteitenverslag over 2021

Financieelverslag over 2021

Jaarprogramma voor 2022

vervolgens voor de leden etiketten drukken

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:

Europa investeert
in zijn platteland

datum	Activiteiten 2022 met corona voorbehoud
do. 10 feb. 2022	Algemene ledenvergadering + etiketten maken
di. 01 mrt. 2022	Bestuursvergadering
do. 14 apr. 2022	Ledenvergadering : Theorie Ko – teelt
zo. 24 apr. 2022	Bijenmarkt vanaf 13,00
za. 30 apr. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
di. 05 mei 2022	Bestuursvergadering
do. 12 mei 2022	Ledenvergadering : Praktijk overlarven
di. 24 mei 2022	Bevruchtungskastjes samenstellen + Ko invoeren
za. 28 mei 2022	Slingerdag + Voordracht ? + praatcafé 14,00 – 16,00
za. 25 jun. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
zo. 26 jun 2022	BBQ
do. 21 jul. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
di. 06 sep. 2022	Bestuursvergadering
do. 08 sep. 2022	Ledenvergadering ?
do. 13 okt. 2022	Ledenvergadering ?
di. 01 nov. 2022	Bestuursvergadering
do. 10 nov. 2022	Ledenvergadering : ?
do. 08 dec. 2022	Ledenvergadering ?

Allergie voor wesp- en bijengif

Symptomen en oorzaken

Wat is het?

Een allergie is een onterechte reactie van ons afweersysteem op lichaamsvreemde stoffen die binnenkomen via de huid (latex, gif van insecten, cosmetica ...), de luchtwegen (pollen, huisstofmijt, huidschilfers van dieren ...) of het maag-darmstelsel (vis, schaaldieren, melk, geneesmiddelen ...). Ongeveer 30% van de bevolking is allergisch.

Een allergische reactie op wesp- en bijengif kan:

- een lokale reactie zijn.
- een toxische reactie zijn die afhangt van het aantal steken.
- een allergische reactie zijn die kan uitgelokt worden door een enkele steek.

De lokale reactie komt het vaakst voor. De tussenkomst van een arts is hier zelden noodzakelijk. De toxische reactie en de allergische reactie vormen een medische urgentie, waarvoor meestal een opname in het ziekenhuis vereist is. We spreken dan over een ernstige anafylactische reactie.

Wat is anafylaxie?

Anafylaxie is een hevige veralgemeende allergische reactie die enkele minuten na contact met het verantwoordelijk allergeen ontstaat en levensbedreigend kan zijn. De symptomen van de klassieke allergische reactie komen gecombineerd voor, zijn ernstiger en gaan meestal gepaard met bloeddrukdaling.

Symptomen van een anafylactische reactie:

- zwelling
- netelroos
- piepende ademhaling

- kortademigheid
- daling van de bloeddruk
- shock
- duizeligheid
- hartkloppingen

Wat te doen bij een allergische reactie na een wesp- of bijensteek?

1. Handel direct.
2. Gebruik een auto-injector met adrenaline (bv. EpiPen ®). (op doktersvoorschrift)
3. Bel 112.

Hoe steken vermijden?

- Maak geen zwaaiende/bruuske bewegingen indien een wesp in de buurt komt. Ga rustig weg.
- Wees extra opmerkzaam in de buurt van vuilnisbakken, fruitbomen, picknicktafels.
- Draag geen felgekleurde of zwarte kledij: insecten worden hierdoor aangetrokken.
- Vermijd sterk geurende deodorant/parfums.
- Ook door transpiratiegeur worden de wespen aangetrokken.
- Loop nooit met blote voeten in het gras.
- Draag kledij die uw lichaam zoveel mogelijk bedekt als u tuiniert (lange mouwen, lange broek, handschoenen).

G.V.D.

Belgisch onderzoek op flumethrine residuen in bijenwas

De Universiteiten van Luik en Gent staken de koppen bij mekaar om Belgische bijenwas te laten onderzoeken op pesticiden residuen. Het hergebruiken van was zorgt voor een ophoping van bepaalde chemische producten en kunnen een risico inhouden voor de bijen. Zowel pesticiden uit de landbouw als acariciden die door de imker worden toegediend, werden onderzocht in 124 wasstalen van imkers verspreid over gans België, en ook in verschillende wasstalen aangekocht in de groothandel.

Dit Bee Tox Check project werd gefinancierd door de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Bij wijze van case studie werd de aanwezigheid van flumethrine in bijenwas uit de data gelicht en werd het mogelijke risico voor de bijen en/of de mens bestudeerd. De verdere resultaten van dit project zullen later in andere wetenschappelijke publicaties verschijnen.

Flumethrine in de wasstalen

Bijen murwen zich door de gaatjes in een Polyvar Yellow strip die flumethrine bevat.

Flumethrine is een synthetisch pyrethroïde dat vaak wordt gebruikt in de dierengeneeskunde als middel tegen ectoparasieten zoals de varroamijt. Het behoort tot groep 1 van de pyrethroïden klasse van synthetische insecticiden, de meest toxische pesticiden voor honingbijen.

Het legt het zenuwstelsel van de insecten lam, terwijl het een geringe giftigheid vertoont bij zoogdieren. Naast de hoge toxiciteit voor honingbijen, blijft flumethrine

achter in de was waar het accumuleert door gecontamineerde was te smelten en hergebruiken.

In februari 2017 kreeg PolyVar Yellow®, een flumethrine bevattend diergeneesmiddel, een toelating in verschillende EU-deelstaten, waaronder België. Voordien kon het enkel verkregen worden via het cascadesysteem. Het product bestaat uit strips die in de vliegopening kunnen aangebracht worden, waardoor de bijen gedwongen worden om langs de gaatjes in de strip de kast binnen te gaan en rechtstreeks met flumethrine in contact te komen.

In maar liefst 27 van de 124 (21,77%) onderzochte wasstalen in België werden flumethrine-residuen teruggevonden. Van de 61 Vlaamse stalen waren 14 stalen positief. Van de 63 Waalse wasstalen bleken dat er 13 te zijn. Als je weet dat de stalen genomen werden in de periode van mei tot oktober 2016 (dus vóóraler PolyVar Yellow op de markt was), is het verrassend dat reeds zo'n groot percentage stalen flumethrine residuen bevatte.

De gemiddelde concentratie van flumethrine in de gecontamineerde stalen bedroeg 68,52 µg/kg (± 58,2 µg/kg) met geen significante verschillen tussen de provincies. Geen enkele imker gaf aan flumethrine als varroabestrijdingsmiddel gebruikt te hebben, wat suggereert dat de contaminatie van historisch gebruik is.

Risico van flumethrine in bijenwas voor honingbijen

De onderzoekers gingen na of de aanwezigheid van flumethrine in bijenwas een gevaar betekent voor de honingbijen. De LD50 (de hoeveelheid stof die bij 50% van de populatie tot de dood leidt) na inname van flumethrine is 0,178 µg per bij, terwijl deze na fysiek contact 0,05 µg per bij bedraagt. De onderzoekers berekenden risicoquotiënten voor de bijen als ze in aanraking kwamen met flumethrine (contact HQwax) of als ze deze opnamen met hun monddelen (oral HQwax). Deze laatste gebeurt wanneer de bijen was met hun monddelen verwerken bij het bouwen van wasraten of bij het afdekken van broed- of honingcellen met een waslaagje. De berekende risicoquotiënten na contact met flumethrine bleven op één wasstaal na telkens onder de vastgelegde triggerwaarde. Dit betekent dat enkel het ene staal een verhoogd risico veroorzaakt voor de gezondheid van de volwassen

werksterbijen als ze in aanraking komen met de gecontamineerde was. Als de risicoquotiënt na inname van flumethrine werd berekend, kwamen de waarden van maar liefst alle wasstalen boven de triggerwaarde uit. Dit betekent dat alle wasstalen waarin flumethrine werd teruggevonden, volgens de berekening een verhoogd risico inhouden voor de gezondheid van de bijen.

Risico van flumethrine in bijenwas voor de mens

Deze werksterbij zweet was uit tussen haar buikschilden.

Deze wasschilfers worden met de monddelen bewerkt om er wascellen mee uit te bouwen.

In deze studie werd ook nagegaan of de aanwezigheid van flumethrine in bijenwas een gevaar kan betekenen voor de mens die flumethrine kan binnenkrijgen na het eten van gecontamineerde honing door nauw contact met gecontamineerde bijenwas, of na het eten van bijenwas dat wordt verwerkt in allerlei voedingswaren (gemiddelde wasconsumptie in België per dag is 1,29 gram per persoon). Door de hoge vetminnendheid van flumethrine zijn resten veeleer terug te vinden in vetachtige stoffen zoals was, meer dan in honing. De transfer van flumethrine uit bijenwas naar honing is echter zo goed als onbestaande. Er is dus

geen gevaar voor de mens bij het eten van honing uit bijenvolken met flumethrine gecontamineerde bijenwas. In 1998 berekende de EMEA (European Medicines Evaluation Agency) de theoretische maximum dagelijkse opname (TMDI) van flumethrine. Deze werd toen vastgesteld op 108 µg/dag. Voor de onderzochte wasstalen werd berekend wat de

dagelijkse opname van flumethrine zou zijn indien 1,29 gram was zou opgenomen worden via de voeding. Voor het staal met de hoogste flumethrine concentratie kwam dit uit op slechts 0,0988 µg flumethrine per dag, wat nog minder is dan 0,1% van de vastgelegde TMDI. De bijenwasstalen vertonen dus veelal geen gevaar voor de gezondheid van de mens na inname van bijenwas via voedingswaren.

Na problemen met de bijenwas van de voorbije jaren schreef het wetenschappelijk comité van het FAVV (SciCom) een advies uit over de verontreiniging en vervalsing van bijenwas en het risico voor de bijengezondheid. Zij berekenden actielimieten voor 18 actieve substanties waaronder flumethrine, die vaak in hersmolten bijenwas worden teruggevonden. Hierbij werd met 3 scenario's van blootstelling rekening gehouden: contact van de larven met de wascel, consumptie van koninginnenbrij en bijenbrood door de larven en kneden van was door volwassen bijen. Als maximale concentratie werd telkens de laagste waarde van de 3 scenario's weerhouden welke niet mag overschreden worden in hersmolten bijenwas om de bijengezondheid te beschermen. Voor flumethrine was dit bij scenario 3, nl. de blootstelling van volwassen bijen door het kneden van was tijdens het opbouwen van cellen, hetgeen overeen zou komen met een consumptie (inname) van de was. De voorgestelde actielimiet bedroeg hier 1,5 mg/kg bijenwas. Alle waarden van de onderzochte wasstalen in de publicatie liggen lager dan deze grenswaarde, wat betekent dat volgens deze analyse geen enkel wasstaal een gevaar zou betekenen voor de bijengezondheid. Dit staat in contrast met de conclusie van het onderzoek waarbij andere triggerwaarden werd gebruikt. Deze studies duiden de moeilijkheid van een theoretische berekening van een grenswaarde voor een bepaald residu, dat moet aangeven vanaf wanneer dit residu al dan niet problemen kan veroorzaken in het bijenvolk.

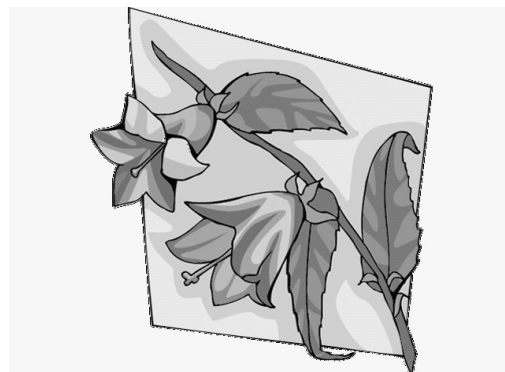

Welke planten zouden niet mogen ontbreken in de buurt van een bijenhal

- 1 . Veldesdoorn *Acer campestre* : N 5 P 5 Bloei 5 – 6
- 2 . Klimop *Hedera helix*: N 5 P 5 Bloei 9 – 11
- 3 . Duitse look *Allium senescens*: N 5 P 5 Bloei 6 – 9
- 4 . Smalle olijfwilg *Elaeagnus angustifolia* : N 5 P 5 Bloei 5 – 6
- 5 . Spork *Rhamnus frangula*: N 5 P 5 Bloei 5 – 9
- 6 . Zonnekruid *Helenium autumnale*: N 5 P 5 Bloei 8 – 9
- 7 . Braam / Framboos *Rubus ...* : N 5 P 5 Bloei 4 – 8
- 8 . Marjolein *Origanum laevigatum* : N 5 P 5 Bloei 7 – 9
- 9 . Muurbloem *Erysimum alionii* : N 5 P 5 Bloei 4 – 6
- 10 . Herfstaster *Aster ageratoideshymus* : N 5 P 5 Bloei 8 – 10
- 11 . Rotsooievaarsbek *Geranium macrorrhizum* : N 5 P 5 Bloei 6 – 9
- 12 . Bernagie *Borago officinalis* : N 5 P 5 Bloei 4 – 5
- 13 . Dwegmispel *Cotoneaster horizontalis* : N 5 P 5 Bloei 4 – 5
- 14 . Mahonia *Mahonia aequifolium* : N 5 P 5 Bloei 4 – 5
- 15 . Randjesbloem *Arabis caucasica* : N 3 P 3 Bloei 3 – 4

Al deze planten zijn vast en wintervast, behalve de Bernagie (12), deze éénjarige is echter zo dankbaar voor de bijen en in de keuken dat hij volgens mij hier niet mag ontbreken

Gegevens uit Imkerpedia.nl

Beste leden,

Zoals wettelijk voorzien is, moeten vzw's jaarlijks een algemene vergadering houden met een uitéénzetting van hun financiële rekeningen en een voorlezing van het vorig verslag van de algemene vergadering. Bij goedkeuring kan dan aan de bestuursleden décharge verleend worden.

Voor de Rosse Bie gaat dit door in de Stadsboerderij op donderdag 10 februari om 19.30 u.

Gelieve wel een mondmasker mee te nemen.

Honingetiquetten afdrukken

Op donderdag 10 februari is het na de algemene vergadering om +/- 20.15 uur voor de leden de mogelijkheid om ter plaatse etiketten af te drukken (100 stuks per lid).

Deze etiketten worden voor u gepersonaliseerd. Indien je een mooie foto hebt die voor jou geschikt is, kan je die doormailen naar toon.jacobs@derossebie.be ofwel breng je hem (op stick of op papier) naar de vergadering en zullen er etiketten van gemaakt worden. Dit als service voor onze leden.

